

ŞEFTALİ YETİŞTİRİCİLİĞİ

Ülkemizde birçok yörede şeftali yetiştiriciliği yapılmakla birlikte Marmara Bölgesi başta gelir. Şeftali türü içerisinde üç varyete vardır. Tüylü, tüysüz ve Domates şeftalisi.

EKOLOJİK İSTEKLERİ

İklim : Şeftali değişik iklim şartlarına uyabilen meyve türüdür. Yetiştiriciliğini sınırlayan faktörlerin başında düşük kış sıcaklıkları, çeşidin soğuklama ihtiyacı, ilkbahar geç donları ve düşük yaz sıcaklığı gelir. Kış sıcaklığının -18,-20 °C' ye düştüğü yerlerde gözler ve sürgünler, -25 °C' ye düştüğünde ağaçlar donabilir.

Şeftalinin kış soğuklama istekleri 250-1250 saat arasında değişmektedir. Kış soğuklama ihtiyaçlarını tamamlamadıklarında ağaçlar çiçek tomurcuklarını ve çiçeklerini silkeler, İlkbaharda çiçeklenme geç ve düzensiz olur. Çiçekler açıldıktan sonra, meydana gelen ilkbahar geç donlarından çok zarar görürler. Yaz sıcaklığının düşük olduğu bölgelerde meyve olgunlaşması gecikir, kalite düşer.

Toprak : Şeftali süzek, kumlu, killi, tınlı, milli, çakıllı ve çabuk ısınan alüvyal toprakları sever. Toprak PH' sınırı 6-7 arasında olması gerekir. Kumlu topraklarda fazla sulama ve iyi gübreleme ile şeftali yetiştirilebilir. Ağır nemli ve killi olan soğuk topraklarda şeftali sürgünleri pişkinleşemediğinden kış soğuklarından zarar görerek zamklaşmaya başlar.

ANAÇLAR

1- Şeftali Anaçları : Kültür çeşitleri ile iyi uyuşur. Kaliteli ve bol ürün verirler. Zorunluluk olmadıkça diğer anaçlar kullanılmamalıdır. Yapılan çalışmalar neticesinde nematoda dayanıklı Nema-guard anacı bulunmuştur.

2- Erik Anaçları : Ağır ve taban suyu yüksek bölgelerde şeftaliye anaç olarak kullanılır. Fransa da bulunan St.Fluen GF 655-2 ve Dames 1969 erik klon anaçları şeftalilere anaç olarak kullanılmakta ve kirece kısmen dayanıklılık göstermektedir. St.Fulien Hybri de N-1 ve N-2 tohum anaçları kullanılmaktadır.

3- Badem Anaçları : Kireçli topraklarda şeftaliye anaç olarak kullanılır. Ağaçlar küçük ve kısa ömürlü

olurlar. Anaçla kalem arasında uyuşma genellikle iyi değildir. Fransa'da bulunan Amendies Pecher GF 557 ve 677 klon anaçları % 12' nin üzerinde kireçli topraklarda iyi netice vermiştir.

4- Kayısı Anaçları : Kurak bölgelerde, nematoda dayanıklı olması nedeniyle anaç olarak kullanılır. Fransa'da Abricatier A 843 tohum anacı olarak kullanılmaktadır.

5- Bodur Anaçlar : Şeftalilerde Prunus tomentosa (Erik türü) bodur anaç olarak kullanılmaktadır. Ara anaç olarak Prunus subaordata kullanılırsa bodurluk artmaktadır. Ayrıca Siberian C şeftali bodur anacı da sık dikim için kullanılmaktadır. Bu ağacın taç hacmini yaklaşık %20 azaltmaktadır.

Ülkemizde bu anaçlar henüz araştırma safhasındadır. Üreticilerimiz tarafından zayıf anaçlar kullanılarak sık dikimle bahçe tesisine henüz başlanmamıştır.

DÖLLENME BİYOLOJİSİ

Şeftali çeşitlerinin çoğu autogam ve diploit olduğundan kendine verimlidir. Sadece J.H Hale çiçek tozu morfolojik kısırlığı bulunan çeşitler dölleyici bir çeşide ihtiyaç gösterirler.

BAHÇE TESİSİ

Şeftali bahçeleri genellikle 1 yaşlı fidanlarla kurulur. Şeftali ağacı erken meyveye yattığı ve toprağı uzun yıllar işgal ettiği için dikimden önce derin bir toprak işleme yapılarak toprağın alt üst edilmesi gerekir.

Derin sürümden sonra bahçenin tesviyesi yapılır. Dikimden önce bahçe yeri normal derinlikte sürülür düzeltilir ve otları toplanır.

Bahçe tesisinde ağaçlara verilecek mesafe anaca ve toprak şartlarına göre değişmekle beraber ortalama olarak 5 X 5 m veya 6 X 6 metredir. Fidan dikimi yaprak dökümünden gözlerin uyanmasına kadar geçen zaman içinde yapılır.

Adres	: Samsun Tarım İl Müdürlüğü 55060 Samsun
Santral	: 0 362 231 37 00
Fax	: 0 362 233 21 63
e-mail	: cey@samsuntarim.gov.tr
web	: www.samsuntarim.gov.tr

T.C.
SAMSUN VALİLİĞİ
İl Tarım Müdürlüğü

Şeftali Yetiştiriciliği - 1

Sinan DARI
Ziraat Mühendisi

No: M/18

2005